

PRIMJEDBE HUP-A NA ZAKONSKE PRIJEDLOGE - GSV

Zakon o izmjenama i dopunama zakona o porezu na dobit

1.1 Smanjenje porezne osnovice za prihode od dividendi i udjela u dobiti koji su utvrđeni na način propisan ovim Zakonom

Prema predloženim izmjenama Zakona, osnovica poreza na dobit može se umanjiti za prihode od dividendi i udjela u dobiti koji su utvrđeni na način propisan Zakonom o porezu na dobit.

- **Komentar:** Iz teksta odredbe proizlazi da se smanjenje porezne osnovice primjenjuje samo na dividendu primljenu od EU društva te isključuje treće zemlje, odnosno, proizlazi da se osnovica poreza na dobit može umanjiti samo za prihode od dividendi i udjela u dobiti ukoliko je njihov isplatelj rezident države članice EU i ne odnosi se na rezidente izvan EU prema međunarodnim ugovorima o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, zaključenih s državama nečlanicama. Odredba je prema tome diskriminatorna i postoji ustaljena praksa Europskog suda pravde prema kojoj ovakvo postupanje nije dozvoljeno.
- **Prijedlog:** Izmijeniti tekst odredbe na način da se omogući smanjenje porezne osnovice i za prihode od dividendi i udjela u dobiti dobivene od trećih zemalja s obzirom da će u suprotnom navedene odredbe obeshrabriti investicije u treće zemlje poput na primjer, Srbije, Bosne i Hercegovine te Sjedinjenih Američkih Država. Također, s obzirom da bi primjena ovih odredbi u prijavi za 2014. godinu imala utjecaj na već izvršene investicije, predlažemo da se navedena odredba, ukoliko bude izglasana, primjenjuje tek pri podnošenju prijave poreza na dobit za 2015. godinu.

1.2 Smanjenje porezne osnovice za reinvestiranu dobit

Prema predloženim izmjenama Zakona, osnovica poreza na dobit može se umanjiti za reinvestiranu dobit u iznosu izvršenih investicija u dugotrajnu imovinu s ciljem očuvanja postojećih radnih mjesta za koju se rashodi u cijelosti utvrđuju kao porezno priznati u skladu s odredbama Zakona o porezu na dobit.

- **Komentar:** Investicije se moraju provesti u vidu kupnje dugotrajne imovine od trećih strana po tržišnim uvjetima i to u poreznom razdoblju za koje se podnosi porezna prijava u kojoj se umanjuje porezna osnovica za reinvestiranu dobit. Navedena odredba zahtjeva da porezni obveznik izvrši ulaganje u trenutku kada još ne zna hoće li ostvariti dobit odnosno reinvestiranu dobit na kraju razdoblja i to u dugotrajnu imovinu. Dakle, odredbom se onemogućava korištenje dobiti za obrtni kapital.
- **Prijedlog:** Izmijeniti tekst odredbe na način da se omogući proširenje oblika investicija na temelju kojih porezni obveznik može umanjiti poreznu osnovicu za reinvestiranu dobit npr. zadržavanje dobiti za obrtna sredstva, troškove vezane uz istraživanje i razvoj s obzirom da navedeno također povećava stabilnosti društva koja može dovesti do očuvanja / otvaranja novih radnih mjesta. Također, zahtjev postavljen u vezi s ulaganjem u dugotrajnu imovinu ima izravan učinak na „going concern“ društva. Navedena odredba potencijalno može stimulirati porezne obveznike na kupnju nekretnina koje neće biti korištene ili koje neće biti korištene u poslovne svrhe dok u isto vrijeme, sredstva utrošena na kupnju nekretnina neće biti iskorištena za poslovanje društva.

Pojasniti kakav će utjecaj imati neispunjavanje uvjeta iz članka 3, stavak 8. prijedloga Zakona, odnosno urediti da će se ispravak vršiti u prijavi poreza na dobit za godinu u kojoj su nastupile okolnosti na temelju kojih se ne priznaje umanjene porezne osnovice za reinvestiranu dobit u prijašnjim godinama (smanjenja temeljnog kapitala, smanjenja broja radnika prije proteka razdoblja od 2 godine).

Produžiti vremenski period unutar kojeg porezni obveznik može investirati sredstva iz reinvestirane dobiti na 2 godine nakon godine u kojoj se umanjuje porezna osnovica za reinvestirana dobit.

Razmotriti mogućnost smanjenja porezne osnovice i u slučaju investicije tj. kupnje dugotrajne imovine i od povezanih strana po tržišnim uvjetima s obzirom da brojna društva ostvaruju povoljnije uvjete kupnje kroz centralnu nabavu. Nadalje, povezana i nepovezana društva bi trebala imati jednak tretman u smislu nabave dobara za investicije, a uspostavljenim kontrolama od Porezne uprave bi se nadziralo poslovanje po uvjetima koji nisu tržišni.

Molimo pojasniti u Zakonu kako će navedene promjene utjecati na društva čija se fiskalna godina razlikuje od kalendarske godine.

Također, s obzirom da bi primjena ovih odredbi u prijavi za 2014. godinu imala utjecaj na već izvršene investicije, predlažemo da se navedena odredba, ukoliko bude izglasana, primjenjuje tek pri podnošenju prijave poreza na dobit za 2015. godinu.

1.3 Vrijednosno usklađenje dugotrajne imovine

Prema predloženim izmjenama Zakona, rashodi vrijednosnog usklađenja dugotrajne imovine se priznaju samo u iznimnim slučajevima.

➔ **Komentar:** Zakonom je propisano da se rashodi vrijednosnog usklađenja dugotrajne imovine ne uključuju u poreznu osnovicu osim u slučajevima propisanim ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona. Zakonom se uopće ne propisuje porezni tretman vrijednosnog usklađenja dugotrajne imovine već samo Pravilnikom.

➔ **Prijedlog:** Jasno propisati tretman vrijednosnog usklađenja Zakonom jer se Pravilnikom ne može propisati porezni tretman već samo pojašnjenje odredbi Zakona.

Primjedbe na Zakon „članak po članak“:

Članak 3.st. 1. i 5. i 9.

*Člankom 3. Prijedloga Zakona mijenja se članak 6.stavak 1.točka 1. i glasi:
Stavak 1.*

*(1)Porezna osnovica iz članka 5. Ovog zakona smanjuje se:
„1. Za prihode od dividendi i udjela u dobiti koji su utvrđeni na način propisan ovim Zakonom.“*

Komentar:

Dodatno je navedeni članak 6. stavak 1. točka 1. Zakona nadopunjen podtočkama 1.1 i 1.2 kojima se utvrđuje što se smatra prihodima iz točke 1. i koji uvjeti moraju biti ispunjeni za njihovo priznavanje.

Iz navedenih odredbi proizlazi da bi se prihodima od dividendi i udjela u dobiti, za koje se može umanjiti porezna osnovica, smatrali samo iznosi dividendi ili udjela u dobiti primljenih od isplatitelja iz tuzemstva i EU.

Znači li to kako bi se izmjenom Zakona prihodi od dividendi i udjela u dobiti primljeni od isplatitelja izvan EU smatrali oporezivim prihodima, odnosno prihodima za koje se ne umanjuje porezna osnovica?

Stavak 5. mijenja se i glasi:

„(5) U smislu stavka 1. točke 6. ovoga članka, reinvestiranom dobiti smatra se ostvarena dobit poreznog razdoblja iskorištena za povećanje temeljnog kapitala sukladno posebnim propisima, koja je jednaka iznosu izvršenih investicija u dugotrajnu imovinu s ciljem očuvanja postojećih radnih mjesta i za koju se rashodi u cijelosti utvrđuju kao porezno priznati u skladu s odredbama ovoga Zakona.“

Komentar:

Zakonom nisu regulirani rashodi za dugotrajnu imovinu, samo amortizacija dugotrajne imovine. Potrebna stručna korekcija jezičnog izričaja zakonskog teksta.

Stavak 9.

(9) Dugotrajna imovina iz stavka 5. ovoga članka Zakona mora biti kupljena od trećih strana po tržišnim uvjetima.

Komentar:

Protustavna odredba. Poduzetnička sloboda iz članka 49. Ustava RH se ograničava ovim putem. Poduzetnik nema mogućnost izbora.

S druge strane, obveza tržišnih uvjeta i nepristrane cijene regulirana je člankom 13. Zakona.

Članak 4.

U članku 12. stavku 1. iza riječi: „ovoga članka.“ dodaju se riječi: „Rashodi vrijednosnog usklađenja dugotrajne imovine iz ovoga članka ne uključuju se u poreznu osnovicu, osim u slučajevima propisanim ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.“

Komentar:

Nedorečenost zakonskog teksta. Zakonom nije specijalno uređena mogućnost vrijednosnog usklađenja imovine. Međutim, člankom 5. Zakon se poziva na utvrđivanje dobiti temeljem Zakona o računovodstvu, koji se poziva na HSFI odnosno MSFI, a prema kojim je dopušteno vrijednosno usklađenje dugotrajne imovine.

Ako se ovim putem htjelo ozakoniti nezakonito mišljenje Središnjeg ureda iz 2012. godine, potrebno je zakonski tekst točno urediti; npr. “Rashodi vrijednosnog usklađenja dugotrajne imovine iz ovoga članka nisu porezno priznati trošak”.

Ovim putem se opet ostavlja nejasnoća zakonskog teksta i nemogućnost jasne primjene u praksi.

Članak 6.

U članku 29. stavku 4. druga i treća rečenica mijenjaju se i glase: „Obveza plaćanja poreza na dobit i vođenja poslovnih knjiga prema propisima o računovodstvu obvezuje poreznog obveznika sljedeće 3 godine. U opravdanim slučajevima, i na temelju pisanog zahtjeva poreznog obveznika taj rok može biti i kraći o čemu Porezna uprava donosi rješenje.“

Komentar:

Koji su to opravdani slučajevi? Bez jasnog zakonskog teksta, poduzetnici su prepušteni samovolji poreznih tijela, koji svojom subjektivnom i diskrecijskom ocjenom odlučuju bez jasnih kriterija.

Članak 7. st.3.

(3) Porez po odbitku iz članka 31. stavka 4. Zakona („Narodne novine“, br. 177/2004, 90/2005, 57/2006, 146/2008, 80/2010, 22/2012 i 148/2013) ne plaća se pri isplati dividendi i udjela u dobiti ako se isplaćuju iz dobiti ostvarene do 29. veljače 2012. godine.

Komentar:

U obrazloženju prijedloga zakonskog teksta može se istaknuti primjer na koji način utvrditi dobit DO 29.veljače 2012., odnosno koji dokument će PU prihvaćati kao pravno valjani za utvrđivanje dobiti od 1.1.-29.2.2012. Bez takvog pojašnjenja, odnosno primjera, zakonski tekst nema smisao.

Članak 8.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“ i primjenjuje se u postupku podnošenja prijave poreza na dobit za 2014. godinu, osim odredbi iz članka 3. stavka 5. do 10. ovoga Zakona koje se primjenjuju pri podnošenju prijave poreza na dobit za 2015. godinu.

Komentar:

Ponovno retroaktivna primjena zakonskog teksta na poreznu godinu koja je pri završetku.

Zakon o izmjenama i dopunama zakona o porezu na dodanu vrijednost

Ovakav prijedlog Zakona zasigurno donosi povećanje cijena novo izgrađenih stanova i postojećeg neprodanog stambenog fonda, koji se i bez ovih izmjena teško prodaje.

Dio članstva HUP-a ne može se očitovati dok ne prouči i sagleda koje posljedice ima predstavljeni prijedlog.

Prijedlog HUP-a da se uvrsti u izmjene Zakona i izmjena članka 38. st.2. t.d)

Ovim putem slobodni smo Vam uputiti prijedlog koji se odnosi na izmjenu čl. 38. st.2. t. d) Prijedloga Zakona o porezu na dodanu vrijednost, koji nije obuhvaćen prijedlogom izmjena predlagatelja, a o čemu je HUP i ranije komunicirao kako slijedi:

Predlaže se **izmjena članka 38. stavak 2 točka d)** Prijedloga zakona o porezu na dodanu vrijednost koji glasi :

„d) lijekove određene u skladu s Odlukom o utvrđivanju Liste lijekova Hrvatskog zavoda zdravstveno osiguranje,“

na način da glasi:

„d) lijekova koji imaju odobrenju za stavljanje lijeka u promet izdano od Hrvatske Agencije za lijekove i medicinske proizvode, odnosno od Europske komisije za lijekove odobrene centraliziranim postupkom“

Obrazloženje:

EU Direktiva dozvoljava zemljama članicama da primijene snižene stope PDV-a na farmaceutske proizvode kojima je generalni cilj prevencija i liječenje bolesti i vezani su uz zdravstvenu njegu, prevenciju bolesti i medicinske ili veterinarske tretmane.

Kako bi hrvatsko zakonodavstvo bilo usklađeno s EU zakonodavstvom nužno je sniženu stopu PDV-a primijeniti na sve lijekove koji imaju Rješenje o odobrenju za stavljanje lijeka u promet izdano od strane Hrvatske Agencije za lijekove i medicinske proizvode (HALMED), odnosno od Europske komisije za lijekove odobrene centraliziranim postupkom.

Osim Direktive, daljnji okvir za oporezivanje su brojne presude European Court of Justice koji se u svojim tumačenjima oslanjaju na temeljna načela oporezivanja:

- *načelo pravne sigurnosti – zakonodavstvo tj. njegove odredbe moraju biti jasne i precizne. Na način kako je predloženo, tj. da se nižom stopom oporezuju samo lijekovi uvršteni na Listu lijekova HZZO-a, financijska obveza poreznog obveznika nije predvidiva budući da tretman njegovog lijeka tj. ovisi i odluci o stavljanju na Listu lijekova HZZO-a, koje zapravo nije tijelo u čijoj nadležnosti je oporezivanje.*
- *načelo jednakog tretmana ili načelo nediskriminacije – zahtijeva da usporedive transakcije ne tretira različito. Primjer mogu biti dva lijeka imaju istu aktivnu tvar, namijenjeni su liječenju istih medicinskih stanja, a prema ovom prijedlogu mogu biti različito porezno tretirani.*
- *načelo porezne neutralnosti – porezni tretman dobara koja su slična ne smije biti različit, jer se time izravno utječe na konkurentnost proizvoda.*

Slijedom navedenoga predlažemo da predlagatelj prihvati podneseni Amandman te da na taj način izjednači tretman svih lijekova koji imaju Rješenje o odobrenju za stavljanje lijeka u promet izdano od strane Hrvatske agencije za lijekove i medicinske proizvode (HALMED).

Ovakvim pristupom poboljšala bi se dostupnost lijekova bolesnicima i to posebice novih lijekova imajući u vidu činjenicu da je postupak uvrštavanje novih inovativnih lijekova na Listu lijekova HZZO-a dugotrajan.

Primjedbe „članak po članak“:

Članak 5.

Člankom 5. Prijedloga Zakona izmijenjen je članak 26. postojećeg Zakona o PDV-u. Sukladno predloženim izmjenama, mjestom obavljanja telekomunikacijskih usluga, usluga radijskog i televizijskog emitiranja i elektronički obavljenih usluga svim osobama koje nisu porezni obveznici (do sada se to odnosilo samo na primatelje izvan EU) smatralo bi se mjesto gdje primatelj usluge ima sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište.

Komentar:

Da li će se u Pravilnik o PDV-u ugraditi odredbe EU Pravilnika (Council Implementing Regulation EU No 1042/2013) usvojene 07.10.2013., kojima je nadopunjen Pravilnik No 282/2011 (Implementing Regulation EU No 282/2011 - regulirano mjesto isporuke usluga) ? Navedene odredbe Pravilnika propisuju novi način utvrđivanja sjedišta ili prebivališta primatelja telekomunikacijskih, TV i elektroničkih usluga.

Članak 11.

Prema predloženim izmjenama Zakona, prva rečenica članka 75(2) Zakona o PDV-u (prema kojoj PDV plaća porezni obveznik primatelj isporuke) se ne bi primjenjivala na oporezive isporuke dobara ili usluga u tuzemstvu koje se obavljaju između dva porezna obveznika koji u tuzemstvu nemaju sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište [u daljnjem tekstu „porezni obveznici bez sjedišta u RH“] ali su u tuzemstvu registrirani za potrebe PDV-a. Iz takve odredbe slijedi da u tom slučaju ne dolazi do prijenosa porezne obveze na primatelja isporuke, već PDV plaća isporučitelj, porezni obveznik bez sjedišta u RH koji ima hrvatski PDV identifikacijski broj.

Komentari :

(1) Predloženim izmjenama Zakona uvela bi se značajna razlika u obračunu PDV-a kod isporuka u tuzemstvu između dva porezna obveznika bez sjedišta u RH koji imaju hrvatski PDV identifikacijski broj u odnosu na isporuke koje porezni obveznik bez sjedišta u RH sa hrvatskim PDV identifikacijskim brojem obavlja domaćem poreznom obvezniku sa sjedištem i PDV brojem u tuzemstvu. Dok se u oba slučaja radi o isporuci s mjestom oporezivanja u tuzemstvu koju radi porezni obveznik bez sjedišta u RH, u prvom slučaju PDV zaračunava primatelj isporuke a u drugom PDV zaračunava isporučitelj. To dovodi do diskriminacije u poreznom tretmanu jednake isporuke. Diskriminacija se posebno očituje u potrebi angažiranja novčanih sredstava kod poreznih obveznika s hrvatskim PDV brojem a bez sjedišta u RH, koji rade isporuke drugom poreznom obvezniku bez sjedišta u RH (s hrvatskim PDV brojem) u odnosu na one porezne obveznike bez sjedišta u RH koji rade isporuke domaćim poreznim obveznicima.

(2) Porezni obveznici bez sjedišta u RH ali registrirani za potrebe PDV-a u tuzemstvu koji su do sada primjenjivali prijenos porezne obveze na svoje isporuke drugom poreznom obvezniku bez sjedišta u RH ali s hrvatskim PDV identifikacijskim brojem - poštivajući Zakonske odredbe - će sada (u skladu s prijedlogom izmjena) imati značajne administrativne i sistemske troškove promjena IT sustava (od dijela postavljanja transakcija prema novim zahtjevima do izdavanja računa) i PDV izvještavanja.

(3) Novi način obračuna utjecat će i na izgled računa isporučitelja. Porezni obveznik bez sjedišta u RH a koji ima hrvatski PDV identifikacijski broj sastavljat će i izdavati račune prema odredbama hrvatskih PDV propisa ukoliko je kupac drugi porezni obveznik bez sjedišta u RH koji ima hrvatski PDV identifikacijski broj. Međutim, na istu isporuku tuzemnom poreznom obvezniku za izdavanje računa primjenjivati će se pravila države članice u kojoj isporučitelj ima sjedište ili prebivalište.

➔ **Prijedlozi:**

(1) Razmotriti mogućnost uvođenja opcije za primjenu članka 75(2) Zakona. Predlažemo sljedeće izmjene teksta Zakona:

U članku 75. stavku 2. dodaje se druga rečenica koja glasi:

„Navedeno se ne primjenjuje ako se oporezive isporuke dobara ili usluga u tuzemstvu obavljaju između dva porezna obveznika koji u tuzemstvu nemaju sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište ali su u tuzemstvu registrirani za potrebe PDV-a, već se obračun PDV-a vrši prema postupku propisanom za isporuke iz stavka 3. ovoga Zakona.”

(2) Razmotriti model prema kojem bi porezni obveznici bez sjedišta u RH, a koji imaju hrvatski PDV identifikacijski broj, svoje isporuke koje podliježu prvoj rečenici članka 75. stavka 2. Zakona prijavljivali pod hrvatskim PDV brojem u hrvatskoj PDV prijavi ali kao isporuku na koju se primjenjuje tuzemni prijenos porezne obveze (slično kao kod građevinskih usluga).

Članak 13.

U članku 77. iza stavka 7. dodaje se novi stavak 8. koji glasi:

„(8) Porezna uprava može suspendirati PDV identifikacijski broj u slučaju sumnje na zloupotrebu PDV identifikacijskog broja te će o tome obavijestiti poreznog obveznika. Suspendiranje PDV identifikacijskog broja ne smatra se ukidanjem. Suspendirani PDV identifikacijski broj Porezna uprava može ponovo aktivirati. Porezna uprava ukinut će suspendirani PDV identifikacijski broj u slučaju da porezni obveznik u roku od jedne godine ne dostavi dokaz kojim se otklanja razlog suspendiranja PDV identifikacijskog broja.“

Komentar:

Sumnja ne može biti osnov za suspenziju!! Presumpcija nevinosti je Ustavno načelo....

S druge strane, koja su mjerila sumnje (objektivni kriteriji) i tko je ovlašten donositi odluke u takvim postupcima?

Primjer: hrvatsko poduzeće posluje unutar EU s prometom od milijun novčanih jedinica. Zbog jednog potencijalnog dobavljača protiv kojeg se pokreće postupak (koji može imati pozitivan ishod), suspendira se PDV broj legalnog poduzetnika koji mora dokazivati svoju nevinost (gdje to još postoji) i zbog te suspenzije ne može poslovati sa svojim kupcem godinu dana; odnosno može uz obračun PDV-a, jer ne postoji mogućnost primjene čl. 41/1 Zakona.

Do trenutka dokaza svoje neovisnosti (a teret dokaza Opći porezni zakon drugačije uređuje), hrv. poduzetnik gubi svaku šansu za poslovanje na jedinstvenom europskom tržištu.

Ako se ovakva uređenja bez objektivnih kriterija ostavljaju na slobodnu ocjenu službenicima Porezne uprave, posljedice mogu biti katastrofalne.

Prijedlog: Poduzimanje drugih mjera u osiguranju plaćanja PDV-a-iskustvom iz drugih država.

Isto tako, ne predviđa se donošenje posebnih pravila unutar Pravilnika. Uz to, primjena u roku od 8 dana bez Pravilnika nije moguća.

Članak 16.

Dodaju se novi stavci 9. i 10. koji glase:

(10) Porezni obveznik koji obavlja isporuke iz članka 75. stavka 3. Zakona podnosi i prijavu o tuzemnim isporukama s prijenosom porezne obveze.”

Ponovno se uvode dodatne prijave koje nemaju svrhu. Iz dvije kolone PDV prijave kreira se nova prijava, kao i dodatna administracija poduzetnicima. Ovakvom odredbom stvaraju se dodatni troškovi poduzetnicima bez svrhe i cilja. Nova programska rješenja koje će s jedne strane morati uvesti poduzetnici, a s druge strane prilagodba sustava u Poreznoj upravi i ePorezna.

Komentar:

Nije točna izjava da uvođenje novog obrasca neće imati utjecaj na proračun, osim ako će APIS besplatno za Ministarstvo financija uvesti novo softversko rješenje i besplatno izmijeniti sustav ePorezna. Nema svrhe niti obrazloženja zakonskog prijedloga, niti to predviđaju druge države članice.

Članak 36.

Članak 127. mijenja se i glasi:

(1) Porezni obveznik kojemu je obavljena isporuka dobara ili usluga u tuzemstvu odgovara kao jamac platac za plaćanje PDV-a, ako iz objektivnih okolnosti proizlazi da je znao ili morao znati da s takvom transakcijom sudjeluje u prijevornim aktivnostima kojima je namjera izbjegavanje plaćanja PDV-a.

Komentar:

Zakonom je potrebno urediti koje su to objektivne okolnosti. Da li je poduzetnik dužan za svaku primljenu isporuku provjeriti da li je njegov dobavljač u sustavu PDV-a, da li ima važeći PDV broj i na koji način može provjeriti da je isti podmirio svoje obveze za PDV.

U praksi je to najčešći kriterij za ovakvu odgovornost. Budući da poduzetnik ne može ove činjenice provjeriti, niti je to smisao sustava oporezivanja porezom na dodanu vrijednost, potrebno je eksplicite urediti objektivne kriterije.

(2) Ako Porezna uprava sumnja da su isporuke dobara i usluga dio transakcija čija je namjera izbjegavanje plaćanja PDV-a tada će poreznog obveznika koji sudjeluje u takvim transakcijama obavijestiti o tim okolnostima i njegovoj odgovornosti za plaćanje PDV-a. Od dana primitka takve obavijesti Porezna uprava smatrat će da je porezni obveznik znao ili morao znati da s takvim transakcijama sudjeluje u prijevornim aktivnostima kojima je namjera izbjegavanje plaćanja PDV-a.

Komentar:

Ako Porezna uprava sumnja...Na koji način se utvrđuje sumnja? Ovo je utjecaj na slobodu tržišta i mogućnost indirektnog utjecaja Porezne uprave da utječe na slobodu poduzetništva i odabira potencijalnih dobavljača.

(3) Porezni obveznik kojemu je obavljena isporuka dobara ili usluga u tuzemstvu odgovara za plaćanje PDV-a u bilo kojem od sljedećih slučajeva:

a) račun ili druga isprava kojom se zaračunavaju isporučena dobra ili obavljene usluge, čije je izdavanje propisano člancima 78. i 79. ovoga Zakona nije izdan i/ili je u njemu netočno obračunan PDV,

Komentar:

Koja je razina odgovornosti? Solidarna odgovornost, ili nešto drugo?

Ako porezni obveznik primi račun od svog dobavljača s iznosom poreza koji je manji od zakonski propisanog, on ima pravo na odbitak pretporeza u tom iznosu. Ovakvim prijedlogom isti će još odgovarati za manji iznos obračunatog i plaćenog PDV. Ovime se narušava neutralnost PDV sustava.

Nadalje, ako isporučitelj ne želi izdati račun ili račun izdaje s vremenskim odmakom, primatelj takve isporuke je odgovoran za plaćanje PDV iako nema sredstva prisile na svog dobavljača. Što je s predujmovima? Kupac plati isporuku po preudjmu, dobavljač ne izdaje račun niti isporuči robu. U tom slučaju potencijalni kupac dodatno duguje iznos PDV...

- Nije propisan vremenski period istekom kojeg će se smatrati da isporučitelj nije izdao račun te se primjenjuje navedena odredba o jamcu platcu.

- Nije jasno primjenjuje li se navedena odredba i na račune na kojima je greškom netočno obračunat PDV.

→ **Prijedlog:**

- (1) Propisati rok, npr. 6 mjeseci nakon oporezivog događaja, nakon kojeg se može smatrati da račun nije izdan.

- (2) Propisati primjenu stavka 2. članka 127. Zakona (Porezna uprava šalje obavijest poreznom obvezniku) i na slučajeve u stavku 3. istog članka.

b) poreznom obvezniku koji mu je obavio isporuku nije platio najmanje iznos PDV-a obračunanog u računu u roku propisanom posebnim propisom o financijskom poslovanju od dana izdavanja računa.

Komentar:

Potrebno urediti iznimke; npr. isporuka dobara i izdan račun.

- zbog neodgovarajuće kvalitete i spora oko toga ne dolazi do plaćanja računa. Iako poduzetnik nije primio isporuku, niti platio račun, odgovoran je za plaćanje PDV-a.

(4) Ministar financija propisuje detaljne odredbe o provedbi ovoga članka.“.

Komentar:

Primjena zakonskog rješenja u roku od 8 dana od dana objave bez jasnih pravila i mjera koje će naknadno biti utvrđene Pravilnikom?

Zakon o izmjenama i dopunama zakona o porezu na dohodak

1.Primjena osobnog odbitka i poreznih razreda

Predlaže se primjena od 1. prosinca 2014. godine.

→ **Komentar (početak primjene):** Iako pozdravljamo svako smanjenje poreznog opterećenja u što ranijem roku, postavlja se pitanje da li je izmjena propisa u prosincu 2014. u odnosu na siječanj 2015. praktična. Naime, prve reakcije šire poslovne zajednice su da će biti teško a možda i nemoguće do prosinca 2014. prilagoditi sustave za obračun plaća.

Dodatno, trenutni propisi nalažu poslodavcima pripremu godišnjeg obračuna za veći broj zaposlenika. Ukoliko bi predložene promjene stupile na snagu u prosincu 2014. godine zahtijevale bi i dodatne troškove od strane poslodavaca za prilagodbu programa u pripremi godišnjeg obračuna, koji bi bio jedinstven za 2014. godinu i ne bi

se mogao koristiti u narednim godinama. Nemogućnost pripreme godišnjih obračuna od strane poslodavaca mogla bi znatno povećati broj predanih poreznih prijava za 2014. godinu što bi administrativno opteretilo Poreznu upravu.

- **Prijedlog (početak primjene):** Razmotriti mogućnost uvođenja predloženih promjena u siječnju 2015. godine.

2.Porez na kamate

Prema predloženim izmjenama Zakona, kamate bi se oporezivale po stopi od 12%, uvećano za pripadajući prirez porezu na dohodak.

- **Komentar (prirezi):** Prirez porezu na dohodak utvrđuje se prema mjestu prebivališta/boravišta poreznog obveznika. Budući Zakon predviđa da predujam poreza na dohodak od kamata, zajedno sa pripadajućim prirezom, obustave financijske institucije, postavlja se pitanje imaju li te institucije dovoljno ažurirane baze podataka da bi mogle pravilno utvrditi obvezu prireza porezu na dohodak.
- **Prijedlog (prirezi):** Uključiti u raspravu bankarski sektor, kako bi se shvatili razmjeri problema oko praktične primjene ovakvog propisa i razmotrila rješenja.

Predloženim izmjenama Zakona predujam poreza na dohodak od kamata smatrao bi se konačnim porezom, te se isti ne bi mogao uključiti u godišnju poreznu prijavu.

- **Komentar (ino kamate):** Postoji značajan broj poreznih obveznika koji ostvaruju kamate u inozemstvu. Kao porezni rezidenti, po načelu oporezivanja svjetskog dohotka, obvezni su u Hrvatskoj prijaviti kamatu primljenu u inozemstvu.

Ukoliko bi se usvojio trenutni prijedlog Zakona, kamata bi se mogla oporezivati samo na predujmu. Kod inozemnog dohotka, oporezivanje na predujmu znači da porezni obveznik sam, u roku od 8 dana od primitka dohotka, mora prijaviti inozemni dohodak i platiti porez u tuzemstvu. S obzirom na prirodu dohotka od kamata (moguće učestale primitke, neredovitost primitaka), ovakvo postupanje bilo bi izričito zahtjevno.

Dodatno, prema trenutnim propisima, u Hrvatskoj na predujmu nije moguće uračunati porez plaćen u inozemstvu. Uračunavanje poreza plaćenog u inozemstvu je pravo poreznog obveznika rezidenta, propisano Zakonom o porezu na dohodak i/ili međunarodnim ugovorima o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja. Neuračunavanje inozemnog poreza na kamatu dovelo bi do izravnog dvostrukog oporezivanja.

Prema trenutno važećem propisima, uračunavanje poreza plaćenog u inozemstvu moguće je samo putem godišnje porezne prijave i to temeljem potvrde stranog poreznog tijela (ili odgovarajuće druge institucije) o porezu plaćenom u inozemstvu. Ukoliko ne bi postojala mogućnost uključivanja kamate u godišnju poreznu prijavu, ne bi bilo moguće ni uračunavanje inozemnog poreza.

- **Prijedlog (ino kamate):** Omogućiti oporezivanje kamate na godišnjem nivou, ali ne sintetički sa drugim izvorima dohotka, već pojedinačno samo za kamatu.

Naime, ukoliko bi se kamata uključila u godišnju poreznu prijavu, postala bi oporeziva po progresivnim stopama, do marginalne stope od 40%. Budući očigledno intencija zakonodavca nije kamatu opteretiti poreznom stopom od 40%, uključivanje kamate u

godišnju poreznu prijavu nije rješenje, barem ne s obzirom na trenutni format godišnje porezne prijave.

Prijedlog je izmjena koncepta godišnje porezne prijave, gdje se dohoci po različitim izvorima ne bi zbrajali i činili jedinstvenu osnovicu na koju bi se onda primjenjivale jedinstvene progresivne stope (12, 25 i 40%), već bi se na svaki zaseban izvor dohotka primijenila odgovarajuća propisana stopa, a onda bi se samo porezne obveze u konačnici zbrajale i usporedile sa porezom plaćenim na predujmu. Ovakav model godišnjih poreznih prijava ima većina zemalja u svijetu. Trenutni koncept u kojem uključivanje nekog dohotka u godišnju poreznu prijavu (dobrovoljno ili obvezno) mijenja primjenjivu stopu poreza na taj dohodak, je jako kompliciran i jedinstven u svijetu.

Alternativno, kamata bi se mogla prijavljivati na godišnjoj razini u zasebnom obrascu koji bi omogućio uračunavanje inozemnog poreza i zadržao stopu na propisanih 12%.

Predloženim izmjenama Zakona uvela bi se značajna razlika u oporezivanju kamata i dividendi. Objašnjenje predloženih promjena Zakona u nekoliko navrata spominje jednakost u postupanju (pa se upravo u ime jednakosti u postupanju ukida i olakšica za dividende i udjele u dobiti do 12.000 kn koju je trenutno moguće ostvariti kroz godišnju poreznu prijavu).

→ **Komentar (jednakost u odnosu na oporezivanje dividendi):** U situaciji u kojoj bi oporezivanje kamata na predujmu bilo konačno (uz prethodno opisanu nemogućnost uračunavanja inozemnih poreza), dok predujam poreza na dividendu to nije, ne može se govoriti o jednakosti u postupanju, bez obzira na ukidanje 12.000 kn porezne olakšice.

Naime, prema trenutnim propisima, u situaciji kada porezni obveznik predaje poreznu prijavu na dobrovoljnoj osnovi (npr. kako bi uračunao porez plaćen u inozemstvu ili iskoristio godišnje poravnaje ili iskoristio uvećani osobni odbitak koji nije bio uzet u obzir na razini predujma), u takvoj poreznoj prijavi mora iskazati i dividendu. Iskazivanjem dividende u godišnjoj poreznoj prijavi, dividenda u iznosu iznad 12.000 kn postaje oporeziva progresivnim stopama do 40%.

→ **Prijedlog (jednakost u odnosu na oporezivanje dividendi):** Da bi se zaista došlo do izjednačenja u oporezivanju dohodaka od kapitala neovisno o njegovom izvoru, potrebno je uvesti isti set pravila za kamate i dividende. Prethodno opisan model izmjene koncepta godišnje porezne prijave ili uvođenja zasebnog obrasca za prijavu dohotka od kapitala na godišnjoj razini omogućio bi jednakost u oporezivanju.

Jednakost u oporezivanju kamata i dividendi nužna je i s aspekta sve razvijenijeg financijskog tržišta. Naime, danas na financijskom tržištu postoji veliki broj financijskih instrumenata i strukturiranih proizvoda kod kojih nije transparentno jasno da li je dohodak koji nastaje po toj osnovi kamata ili dividenda i u kojem omjeru. Uvođenje jedinstvenih pravila za oporezivanje kamate i dividende smanjilo bi špekulaciju u ovakvim situacijama i značajno uštedjelo napore i sa strane poreznih obveznika i poreznoj tijela u pojašnjavanju istog.

3.Porez na kapitalne dobitke

Prema predloženim izmjenama Zakona, porez na kapitalne dobitke bi se načelno plaćao u roku od 8 dana od ostvarenje primitka. Takav porez ne bi bio konačan tj. postojala bi mogućnost da se primici od kapitalne dobiti uključe u poreznu prijavu.

→ **Komentar (ino kapitalni dobiti):** Slično kao i kod kamate, oporezivanje na predujmu u roku od 8 dana može biti administrativno teško za provesti ako je riječ o primitku iz inozemstva, te ne omogućava uračunavanje inozemnog poreza za kapitalne primitke ostvarene u inozemstvu. Za razliku od kamate, prema prijedlogu Zakona kapitalni dobiti bi se mogli uključiti u godišnju poreznu prijavu, kako bi se na kraju godine (po primitku službene potvrde o porezu plaćenom u inozemstvu) mogao uračunati inozemni porez. Međutim, u tom slučaju efektivna porezna stopa više nije predloženih 12% već progresija do maksimalnih 40%.

→ **Prijedlog (ino kapitalni dobiti):** Slično kao i kod kamate i dividende, predlaže se mijenjanje modela godišnje porezne prijave ili zasebno prijavljivanje dohodaka od kapitala na godišnjoj razini.

4. Poseban postupak utvrđivanja godišnjeg poreza

Prijedlogom Zakona uvodi se novi poseban postupak utvrđivanja godišnjeg poreza prema kojem bi za određene kategorije poreznih obveznika obvezu predaje godišnje porezne prijave preuzela Porezna uprava, a temeljem podataka iz sistema Porezne uprave.

Preciznije, obvezu podnošenja godišnje porezne prijave preuzela bi Porezna uprava za sljedeće kategorije osoba:

- Osobe koje dohodak od nesamostalnog rada (plaću) ostvare kod dva ili više poslodavaca u tijeku istog mjeseca (istog poreznog razdoblja)
- Rezidenti koji ostvaruju dohodak iz inozemstva a u Hrvatskoj nisu plaćeni predujmovi poreza na dohodak
- Osobe za koje je Porezna uprava naknado zatražila da plati porez na dohodak
- Osobe za koje poslodavac (ili sam porezni obveznik) nisu obračunali, obustavili i u platili predujam poreza na dohodak;

Dodatno, Porezna uprava bi pokrenula poseban postupak utvrđivanja godišnjeg poreza i za osobe koje po sadašnjim propisima prijavu predaju dobrovoljno radi:

- Ostvarivanja prava na neiskorišteni osobni odbitak,
- Prava na ravnomjerno godišnje oporezivanje odnosno godišnje izravnanje porezne osnovice,
- Drugih prava propisanih zakonima,
- Ali ne i za osobe koje nemaju obvezu podnošenja prijave, a po godišnjem bi obračunu ostvarile porez za uplatu.

Iznimno, prijedlog je da se za sljedeće kategorije obvezu podnošenja godišnje porezne prijave ne preuzme Porezna uprava već da ta obveza ostane na poreznom obvezniku:

- Osobe koje ostvaruju dohodak od samostalne djelatnosti
- Osobe za koje Porezna uprava ne raspolaže podacima o ostvarenom dohotku niti je odgovorna za raspoloživost istih
- **Komentar (ino dohodak):** Postavlja se pitanje treba li porezni obveznik sam ili Porezna uprava za njega, predati prijavu poreza na dohodak ako dohodak (ili jedan dio) ostvaruje iz inozemstva. Naime, dojam je da su ove osobe potencijalno svrstane u obje skupine. Preciznije, ako je riječ o rezidentima koji ostvaruju dohodak iz inozemstva a u Hrvatskoj nisu platili predujam poreza na dohodak (npr. zato što po međunarodnom ugovoru o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja nisu bili obvezni to

učiniti) jasno je da bi u skladu sa prijedlogom Zakona tu obvezu imala Porezna uprava. Istovremeno, nejasno je raspolaže li Porezna uprava podacima o dohotku ostvarenom od poreznog obveznika u inozemstvu do trenutka predaje godišnje porezne prijave u Hrvatskoj (veljača tekuće godine) ili do trenutka izdavanja privremenog poreznog rješenja u posebnom postupku utvrđivanja godišnjeg poreza (najkasnije do 31. svibnja tekuće godine za prethodnu godinu) te da li je Porezna uprava odgovorna za raspolaganje istima. Naime, porezni bi obveznik trebao znati da li je i kada Porezna uprava dobila informacije o dohotku koje je ostvario u inozemstvu od stranog poreznog tijela u procesu automatske razmjene informacija ili na izričiti upit, što porezni obveznik nikako ne može znati.

- **Prijedlog (ino dohodak):** Prijedlog je da porezni obveznici rezidenti koji ostvaruju dohodak iz inozemstva a ne plaćaju predujam poreza na dohodak u Hrvatskoj i dalje imaju obvezu predaje godišnje porezne prijave. Kako bi se istim poreznim obveznicima omogućilo uračunavanje poreza plaćenog u inozemstvu na što efikasniji način (a za uračunavanje je nužno pribaviti potvrdu o porezu plaćenom u inozemstvu od stranog poreznog tijela) predlaže se da se za ove osobe produži rok za predaju godišnje porezne prijave najkasnije do 31. svibnja tekuće godine za prethodnu godinu. .

Zakon o izmjenama i dopunama zakona o doprinosima

Obzirom poduzetnici trebaju prilagoditi svoja programska rješenja novim promjenama, sugeriramo ostavljanje primjerenog roka od mjesec dana od objave zakona do početka primjene.

Zakon o izmjenama i dopunama zakona o poreznoj upravi

Članak 1.

U članku 3. Točki 6.točka se briše i dodaju se riječi:

(npr. prvi posjet poreznom obvezniku, provjera adrese prebivališta/sjedišta, izdaje li porezni obveznik račun i dr.)

Komentar:

Osim Zakonom o Poreznoj upravi, nigdje nije regulirano što je to „provjera“. Potrebno je točno urediti da li se ovdje radi o poreznom postupku/nadzoru u skladu s Općim poreznim zakonom, o upravnom postupku ili dr.

Pravno gledano, ovaj postupak nije uređen i provjera je prepuštena samovolji službenika. Nije uređeno koje mjere se mogu obavljati, kakva prava i obveze ima porezni obveznik i koji je cilj takve mjere i krajnji ishod (zapisnik, rješenje, prekršajni nalog). Dodatna objašnjenja (npr. prvi posjet poreznom obvezniku) zbunjuju.

Smatramo da bez detaljnog pravnog uređenja utvrđene činjenice nemaju pravnu važnost u daljnjem postupku i mogu kontaminirati daljnji porezni postupak, stoga predlažemo ovu odredbu doraditi.

Zakon o izmjenama i dopunama zakona o porezu na promet nekretnina

Članak 2.

Članak 9. mijenja se i glasi:

„(7) Porezna uprava je ovlaštena procjenom utvrditi tržišnu vrijednost nekretnine ako je ukupan iznos naknade iz stavka 4. i 6. ovoga članka manji od cijena koje se postižu ili se mogu postići na tržištu u trenutku nastanka porezne obveze, odnosno ako se nekretnine u financijskim izvještajima vrednuju po modelu troška.

Komentar:

Potreban je jasan kriterij, npr. razlika je više od 20% i/ili slično.

„(8) Procjenu tržišne vrijednosti nekretnina iz stavka 7. ovoga članka utvrđuje službenik Porezne uprave na temelju usporednih podataka o kretanju tržišnih vrijednosti sličnih nekretnina s približno istog područja u približno isto vrijeme.

Komentar:

Radi se o pravilu bez jasnih kriterija. U praksi ovdje ima najviše problema. Zakonskim i podzakonskim aktima nije uređeno što je to „slično“, zatim „približno istog područja i približno u isto vrijeme“. Bez strogo definiranih kriterija, kupci su prepušteni samovolji Porezne uprave. Ova točka je i najčešći žalbeni osnov.

Članak 6.

Članak 12.

Kada se nekretnine unose u trgovačko društvo kao osnivački ulog ili povećanje temeljnog kapitala u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima ne plaća se porez na promet nekretnina.

Porez na promet nekretnina ne plaća se kada se nekretnine stječu u postupku pripajanja i spajanja trgovačkih društava u smislu Zakona o trgovačkim društvima te u postupku razdvajanja i odvajanja trgovačkih društava u više trgovačkih društava.

U članku 12. Stavku 2. iza riječi: „razdvajanja“ dodaju se riječi „i odvajanja“.

Komentar:

U smislu unosa nekretnina u trgovačko društvo, predlažemo da se ne plaća porez na promet nekretnina i u situaciji kad se nekretnine unose u trgovačko društvo iz obrta.

Članak 8.

U članku 17. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

„(3) Nastanak porezne obveze iz stavka 1. ovoga članka i isporuka nekretnine na koju je obračunat porez na dodanu vrijednost iz stavka 2. ovoga članka prijavljuje se na obrascu prijave prometa nekretnina.“

Komentar:

Nepotrebna odredba. Poduzetnici, obveznici PDV-a takvu transakciju već prijavljuju u PDV prijavi. Dakle, ista transakcija se prijavljuje kroz dvije prijave...

Ne postoji obrazloženje dodatne prijave.

Članak 9.

Dodaje se novi članak 17.b koji glasi:

- (1) Podaci iskazani u obrascu prijave prometa nekretnina i/ili u ispravi o stjecanju nekretnina evidentiraju se u Evidenciju prometa nekretnina.*
- (2) Vlasnik podataka iz Evidencije prometa nekretnina je Ministarstvo financija, Porezna uprava.*

Komentar:

Porezna uprava može voditi podatke, a ne biti vlasnik podataka ili Evidencije.

Prije svega, bi se na ovom mjestu trebalo odrediti da se radi o Evidenciji čiji su podaci (u ograničenom obliku) javno dostupni. Ne može se raditi o poreznoj tajni niti o nečem drugom. Ako porezni obveznici plaćaju Evidenciju, trebali bi imati pravo na pristup informacijama iz takvih Evidencija.

Članak 11.

Članak 24. mijenja se i glasi:

- (1) Novčanom kaznom od 2.000,00 do 20.000,00 kuna kaznit će se fizička osoba ako ovlaštenim osobama ne dopusti pristup na zemljište i građevine radi procjene tržišne vrijednosti nekretnine (članak 9.a stavak 2.)*
- (2) Novčanom kaznom od 3.000,00 do 30.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1.ovoga članka kaznit će se fizička osoba obrtnik i fizička osoba koja obavlja samostalnu djelatnost.*
- (3) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 50.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1.ovoga članka kaznit će se pravna osoba.*
- (4) Novčanom kaznom od 1.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi za prekršaj iz stavka 1.ovoga članka.*

Komentar:

Propisivanje različite visine kazne za isto djelo predstavlja povredu Ustava RH, slobodu poduzetništva i diskriminaciju.

Zakon o izmjenama zakona o igrama na sreću

Nemamo primjedbi na Zakon o izmjenama zakona o igrama na sreću, ali nam je dosta bitan Zakon o zabavnim i posebnim automatima koji je prošao prvo čitanje u Saboru i za koji smo tražili sastanak s Poreznom upravom.

Tražimo uključenje predstavnika HUP-a u izradu Zakona prije drugog čitanja.